

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
(Začasno le trikrat na teden.)
Uredništvo in upravnishvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.
Ček. rač. začasno št. 13.

NAPREJ

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Stane mesečno 25 Din, začasno 15 D.
za inozemstvo 35 Din, začasno 20 D.
(dokler ne začne zopet redno izhajati!)

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Malilogasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste.

Leto VI., šte. 16.
»Naprejeva« številka obsredah
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasi Kmetko-delavske zveze
Stane letno 60 Din, — mesečno 5 Din.

Za pospešitev dnevnika!

Aprila bo izhajal »Napreje« po 3krat na teden
in kolikor bo tiskarna zmagovala delo, toliko številke
bomo izdali, proti koncu meseca upamo, da bodo že
po 4 številke na teden in takoj ko pride še nekaj
tiskarniških potrebščin, bomo imeli zopet dnevnik.

Naročnina se zato zvišuje in bo veljala:

15 Din za april,
20 Din za maj,
25 Din za junij

in naslednje mesece.

Kdor se bo čutil, da smo imeli prej dnevnik
za 20 Din, zdaj bo pa veljal 25 Din, naj upošteva,
da, če nam Korunovci niso mogli vzeti delavskih na-
ročnikov, so nam pa vzeli inserate, posebno vse ban-
čne inserate. Kakor je bilo na eni strani potrebno,
da so nas zapustili Korunovci in bankarji, tako je
na drugi strani potrebno da zdaj sami plačamo pro-
stovoljno, kar so nam prej iz žepov na debelo je-
mali in našemu listu na drobno za inserate vračali.
Lani smo prejeli za inserate 90.000 Din, letos ne
bomo dobili niti 30.000 Din, za 60.000 Din manj, na
mesec torej 5.000 Din. Teh 5.000 Din ne moremo
nadomestiti drugače, moramo jih razdeliti na naroč-
nike. Ta račun lahko razume vsak, kdor ga premisli.
— Če se bo proletarijat potrudil, izvršiti načelo
»Svoji k svojim« tako, kakor so ga izvršile banke,
Konsum, Kristan, Korun itd., potem bo tudi ta po-
dražitev zopet odpadla: zbirajte naročnike in insera-
te. Naročnike dobite, če med delavstvom razširjate
razredno zavest, inserate dobite, če ne nosite denar-
ja h kapitalističnim bankam, zadrugam, trgovcem in
mojstrom, ampak k tistim, ki jih ni sram v »Napre-
ju« povedati, da so in kje so.

Naša bolezen.

Iz tabele, ki je bila objavljena danes teden, se
vidi, da je progresivni strankin davek v raznih krajih
zelo različen. Ponekod imajo proletarci zelo lepe
zaslužke, pa malo ali nič otrok, tako da kaže tabela
progresivnega davka zanje precej visoke zneske —
drugod pa zaslužijo proletarci malo in mnogo otrok
imajo, zato jim ni treba plačati na mesec nič več
nego 2 dinarja. Posebno dobre plače so na Vidmu
in v Krškem — upokojen železničar zasluži tu več
nego po drugih krajih železničarji v aktivni službi.
[Poprečno od člana je dobila stranka 3.34 Din.]

Zelo dobro zaslužijo tudi tisti sodrugi, ki so raz-
streseni po vseh krajih Slovenije, kjer ni organizacij in
so organizirani v centrali [3.33 Din]. V zaspani Ljubljani
zaslužijo socialisti tudi precej [2.86 Din]. Potem
pridejo po vrsti razni drugi kraji, kjer so zaslužki
še tako, tako: Zagorje [2.24], Vrhnika [2.13], Brežice
[2.02], Jesenice [1.98], Hrastnik I. [1.89], Velenje
[1.83], Mežica [1.75], Zabukovca [1.73]. Potem pa
pridejo na vrsto še prav žalostni kraji — seveda,
iz pregleda ni razvidno, ali so tam tako slabe mezde,
ali pa imajo naši člani tam tako veliko nepreskrbljenih
otrok: Tacen [1.66], Celje [1.62], Litija [1.60], Črna
[1.57], Trbovlje [1.49], Škale [1.46], Štore [1.44]. Po-
tem pridejo pa organizacije iz krajev, kjer raste
zelo mnogo prav dobre krme za kanone, mezde so
pa tam tudi tako slabe, da proletarci niti časa ni-
majo, da bi jih izračunali in torej sploh ne vedo,
koliko zaslužijo, zato plačujejo strankine prispevke
vsi kar po 2 Din, strankin del [70%] znaša torej
pri vseh enako: 1.40 Din. Bizeljsko, Globoko, Gorje,
Liboje, Mislina, Sv. Peter p. Gor., Škofja vas, Go-
rica pri Mariboru in ženski svet v Črni.

Ta tabela je za proletarijat zelo poučna. Iz nje
ne vidi samo, kje so organizacije in koliko članov
imajo, ampak tudi kakšne socialne razmere tam vla-
dajo. Samo da se ne bi prekmalu začela zavist in
da ne bi proletarci iz vseh žalostnih in najbolj ža-
lostnih krajev začeli seliti se v Videm-Krško. In
ker bi bilo tam kmalu prenatrpano, bi se morebiti
začeli naseljevati po raztresenih neorganiziranih
krajih — to bi bil dokaz proti socializmu, če bi se

socialisti, ki hočejo v družbi zmagati nad posamez-
niki, hoteli iztrgati iz družbe in postati raztreseni
posamezniki. Ali ne bi bil tak socializem na glavo
postavljen?

Take so misli proletarca, ki je pregledoval
tabelo in hotel iz nje soditi na socialne razmere.
Seveda se je zelo motil, kdor je tako sodil. Posebno
se je motil glede Vidma in Krškega. Morebiti nikjer
na Slovenskem proletarijat ne trpi toliko kakor baš
tukaj. V Krškem se je pred par meseci zgodilo,
da je neka žena vsa obupana tarnala, ker ji je spla-
valo po vodi par novih komatov — te komate so
imeli na sebi konji, ki jih je njen mož vprežene
peljal napajat k Savi, pa so bili deroči Savi tako
všeč, da jih je potegnili k sebi, s komati pa tudi
oba konja in voz in moza, vse je pogoltnila. Pa
kaj vse drugo — komati, komati, popolnoma novi
komati!

Da taki ženi ni mogoče pomagati je jasno.
Pa vendar je že našla drugega moza in ljudje se
niti čudili niso. So pač čudno zavedni ljudje tukaj
in prav pripravljeni za kakšnega humorista, gradiva
bi mu tu nikdar ne zmanjkalo, posebno ker bi mu
ga ti vrli ljudje kar sami skupaj nosili, tudi če bi
se nikdar med nje ne pokazal. So namreč vsi zelo
pobožni in pridno hodijo v cerkev učiti se, kaj je greh,
zelo dobro to vedo in tudi povedati znajo, kakšne
grehe so videli — pri drugih. Torej le nikar naj
niče ne misli, da je tu kak posebno blagoslovljen
kraj, če je mera njegove progresije najvišja.

Nasprotno pa tudi nad tistimi kraji ne smemo
obupati, ki imajo najnižjo progresijo in ki so najbolj
rodovitni za kanonsko krmo. Ne manjka jim drugega
nego nekaj vzgoje v računstvu, da si bo tamošnji
proletarijat znal izračunati, koliko dohodkov ima. Če
trpin trdi, da zasluži 200 Din na mesec, potem veš,
da ni lažnjivec, ampak samo v računstvu zasluži red
nezadostno. Enako je tudi tam, kjer pravijo, da
imajo 500 in 800 Din na mesec. Računati ne znajo,
ali pa so še bolj nerodni in mislijo, da je zaslužek
samo tisto, kar dobijo izplačano v denarju. Na ta
način imajo hlapci in dekle samo po 100 in 200 Din
na mesec, če stanovanja, hrane, perila, obleke itd.
nič ne štejejo, dočim vsak razsoden človek ve da
spada to tudi k zaslužku. Vsaka dekla je neumna,
če dela za manj nego 1000 Din na mesec. Hrana
500, stanovanje 50, obleka 150, obutev 50, druge
potrebščine 100, skupaj 850 Din, najmanj 150 Din
mora pa dati vsak mesec na stran, da si bo zdaj,
ko dela najbolj naporno delo, nekaj prihranila za
takrat, ko tega dela ne bo več zmogla, oziroma da
si zbere vse potrebno za ustanovitev gnezda za
lastno družino. Seveda dekle teh računov ne po-
znajo, zato so tudi tako tepene. Za hrano imajo
ostanke, in če je teh premalo, si pomagajo z od-
padki, za stanovanje imajo pa kakšno luknjo, tako
da oboje skupaj ni vredno 200—300 Din. Z obut-
vijo je enako: 2 para čevljev na leto imajo izgo-
vorjenih, to bi bilo 600 Din ali 50 Din na mesec.
Toda čevlji, ki jih dobe, niso vredni niti pol toliko.
Gotovo se jim godi krivica — toda proti nevednosti
ni zraslo nobeno zdravilno zelišče.

Železničar ima 5 otrok in nekaj nad 1000 Din
plače. Če pravi, da ima 1000 Din dohodkov, ne ve,
kaj so dohodki, ne razlikuje jih od plače. Predvsem
ima pri železnici še neke druge dohodke — pa
tisto, kar zasluži izven železniške službe, je menda
tudi dohodek, ne? »Za tisto sem moral pa sam
skrbeti in delati, tam ni nobeden nič zraven dal!«
I gotovo, toda, ali si plačo na železnici dobil za-
stojni, brez dela? Nikar ne bodi tako neroden!
Nič ti ne bo verjel, da živiš z ženo in 5 otroki
od 1000 Din! Tudi tvoja žena zasluži vsaj to-
liko, kakor vsaka dekla, ne? Ti pere, popravlja,
kuha, vzgaja in oskrbuje otroke, šiva in lika in
giblje ker naprej, čeprav ne vidiš — vprašaj kak-
šnjega vdovca, ki ima otroke, pa boš zvedel, koliko
je vredna pridna žena. In če dekli priznamo 1000
Din, bomo menda ženi tudi, čeprav ji ni treba iz-
plačati, kakor tudi sebi ne izplačam ničesar, kadar
orješ in seješ in žanješ na svoji ali najeti njivi.

Ker pa ne plačaš za delo, zato ti ob mesecu ni treba
plačati ne perice, ne pospravljalke, ne kuharice, za
oskrbo otrok tudi ne, tudi ti ni treba kupiti krom-
pirja, žita, jajc, mleka, masti, zelenjave itd. Kdor se
prehranjuje po gostilnah, ta ve, koliko je vredna
tvoja žena in njiva. In kdor stanuje pri tujih ljudeh
in mora plačevati stanarino, ta ve, koliko je vredna
tvoja bajta, ki se je držiš kakor klop, čeprav pra-
viš, da nima prav nobene vrednosti.

Naši ljudje znajo še vse premalo misliti in
računati. Načelo progresivnega davka v zvezi z
javnimi računi bo to napako kmalu popravilo. Samo
organizacije morajo sodelovati in pomagati, ne pa
tako, kakor ponekod, da še zdaj niti lanskega sklepa
ne izvršujejo, po katerem mora biti članska evi-
denčna pola razporežena na vseh članskih sestankih.
Zaradi tega se še vedno dogajajo take nerodnosti,
da plačuje eden po 10 Din, drugi pa, ki več zasluži
in ima manj otrok, plačuje po starem še vedno
samo po 2 Din. Le prerado se zgodi, da potem še
oni omaga in začne tudi on samo po 2 plačevati,
češ, zakaj bi moral edinole jaz? Zgodilo se je to
nekje! Skupina kakih 10 socialistov je površno ra-
čunala dohodke nekega sodruga, ki je hotel plače-
vati točno po tabeli. Naračunali so, da pride nanj
10 Din, in izjavil je, da jih bo plačeval. Pa jih ni,
ker ni v dotičnem kraju noben plačal več nego
3 Din, ...

Tako natančni računi so pa še posebno težavni
za fiste, ki sploh povsod le na to gledajo, da imajo
od proletariata čim več koristi, da mu pa čim manj
dajo. In če dajo vinar, zahtevajo nazaj cekin! Ta-
kim ne pridemo drugače do živga, kakor če jim
ponudimo boljšo služo, kjer bodo pri enakem delu
še enkrat več zaslužili. Nekemu advokatu, ki je
bil zelo »naš« in ki hoče še zdaj po vsej sili veljati
za socialista in nas že zopet kliče, v »pobratimijo«,
kakor nas je prej klical v »enotno fronto«, temu
smo samo na ta način dokazali, da plačuje premalo,
ker smo ga pomilovali, češ, revček, ki tako slabo
zaslužiš, pojdi k nam, pri nas boš imel 2500 Din
na mesec! Pa mu nismo s tem nič pomagali, rajši
je ostal advokat! Da mu pa ne bo v naši stranki
neprijetno, si je ustanovil svojo. Še marsikdo bi si
tudi rad ustanovil svojo stranko, ker mu je 19. §
našega pravilnika neprijeten. Pa se nikomur ne bo
posrečilo, kakor se tudi temu ni. Proletarijat namreč
res ne mara imeti mnogo strank in bo vselej imel
samo dve: ena bo organizirana in bo imela zavedne
člane, ki se bodo držali svojega pravilnika, druga
bo pa neorganizirana, od praznega, nedelavnega
hrepnenja skupaj zgana čreda nezavednih, ki bo
morala plesati tako, kakor bodo hoteli njeni pastirji,
ki vladajo z bičem in senom. Prva bo stalno rasla
in se razvijala do zmage, druga bo pa kolebala in
cincala na levo na desno, gori, doli, se mnogokrat
razbila in zopet nastala, enako kakor val prahu na
cesti. Konec bo našla šele takrat, ko po cestah ne
bo več smeti in vetra, ko bo načelo javnosti naučilo
vse delavce in kmete pravilnega računanja. Takrat
bo konec kapitalističnih krivic, konec 16 urnega dela,
ki krade tebi čas za izobrazbo namenjen, tvojim
sodrugom pa zaslužek.

Vi, ki ste člani prve, odpravite naše bolezni,
da bo to tem prej! Pregledujte pregled organizacij
večkrat, mislite in pišite o njem!

Poročilo o zborovanju Kon- sumnega društva za Slov.

[Nadaljevanje].

V istem smislu se je zagovarjal g. Vrhunc. Ta
je med drugim navedel interesnost, da je šla za-
druga k drugemu viru, Kovačeviču iz Ljubljane, po
čevlje zato, ker jih je tam dobivala ceneje nego pri
prvem viru, pri čevljarjih v Trzinu. Kovačevič je
lahko dobival cenejše blago, ker je čevljarje odiral
zadruga pa jih ne bi mogla odirati. To so razlogi!
Zadruga je torej Kovačeviču prepuščala odiranje
čevljarjev, poleg tega pa se je dala še sama odirati,
ker Kovačevič prav gotovo ni prodajal čevljev pod
nakupno ceno! To se imenuje v navadni govorici:

verženje in g. Verhunc ga zagovarja z razlogi — usmiljenja! Zakaj pa ne bi vi plačevali tržiškim čevljarjem istih cen, kakor ste jih plačevali Kovačiču? In še boljše: Zakaj niste vse tiste čevljarje večino ma člane konsuma, organizirali za lastno produkcijo, ki bi se konsumu izplačala, pa tudi čevljarjem, ki bi pri pametnem gospodarjenju imeli lahko mnogo boljše življenje, nego jim ga nudi Kovačič? O takšnih ljudeh pravi torej g. Uratnik, da imajo vpogled v gospodarstvo in da jih zato ne smemo kar tako napoditi na cesto. Drug slučaj: G. V. se je zagovarjal, kako je prišel od tega, da si je vzel z ozirom na ugodnosti, ki mu gredo kot nastavljenču, 64 ovratnikov po nakupni ceni. Tudi v tem slučaju je bil g. V. usmiljen: ovratniki so bili izven fasone, preveliki, ni jih bilo mogoče prodati, pa je prišel g. V. in zadrugi odvezel to breme. Še sedaj mu leži doma. Takoj nekoliko komentarja; prvič, iz tega je videti, kako so v konsumu nakupovali nepotrebno blago, ko je potrebnega na vseh koncih in krajih primanjkovalo; drugič, V. je nehoti priznal, da je čisto navadna laž, kar piše direktorij v svojem odgovoru na rev. por. glede tega, da so posamezni člani načelstva kupovali v konsumu blago po znižanih cenah za več oseb skupaj, a da se je potem tak nakup „pomotoma fakturiral na eno samo osebo. Kakor z Vrhunčevimi ovratniki, bo z vsemi podobnimi nakupi, vsaj grešniki niso navedli niti enega slučaja, da bi se delale fakture za več nastavljenčev na enega samega nastavljenca! Sicer bi pa to bila tudi korupcija.

Anton Kristan: V bilanci me boli ogromno nesporazume med lastnim in tujim kapitalom [ki ga je seveda premeten Tone sam vihotapil v konsum, ko je hotel delavsko gibanje prodati demokratom, to moramo takoj povedati. Sicer je pa aktivno imetje konsuma preniško cenjeno. Op. ur.] Zgodi se lahko, da nam Jadranska banka odpove — kaj se potem lahko zgodi! Načelstvo mora vse moči posvetiti temu, da se napravimo neodvisne. V načelstvu je bilo premalo v zadrugi nastavljenih članov, jaz sem bil tisti, ki sem predlagal pomnožitev nastavljenčev v načelstvu. Revizijsko poročilo mi je očitalo umazanost [sicer pravi rev. por. le „mazanje“, pa naj bo, saj mazanje je tudi umazano. Op. ur.] Toda jaz nisem bil umazan. Jaz sem le iz Belja naročil za pol milijona galanterij, seveda sem zahteval za to engros znižane cene. Te galanterije bi v konsumu itak slabo prodajali. Revizorja bi morala pred izdajanjem rev. por. vprašati ravnatelja za pojasnila. Jaz sem prijatelj vseh revizij [to govori tisti Tone, ki ni dajal nikomur vpogleda v svoje posle! Op. ur.], toda postopanje pri tej reviziji ni bilo pravilno, morala bi biti prej seja nadzorstva. Ker tega ni bilo, vidim v poročilu neke namene. Sploh ne vem, če je kateri izmed očitkov, ki jih poročilo navaja, upravičen. Produkcijo smo podpirali. Delavsko pekarno smo polno podpirali. Pri Delti, Ljudski tiskarni itd. smo udeleženi. Kar se tiče previsokih plač načelstva: Na Angleškem so direktorjem tudi očitali, da imajo prevelike plače, uslužbenci pa premahne. Dati moramo uslužbencem dobro plačo, a zahtevati od njih poštenosti. [To je proletarijat tudi od Toneta vedno zahteval. Sicer si pa „nižji“ uslužbenci to Kristanovo logiko dobro spravite v žep: zato imate premajhne plače, ker ste — leni in nepošteni... Op. ur.] Dnevnice po tem računu res da tudi po mojem okusu niso. To je pa tudi edina [! — Op. ur.] točka, kateri bi bilo kaj očitali. Nabavke morda niso bile fair [dostojne], ampak to je malenkost. [Malenkost!! S takimi in podobnimi malenkostmi si je g. Kristan lepo kopico milijonov skupaj znesel! Op. ur.] Svetek naj si premisli glasovati proti absolutoriju. Tega nikomur ne priporočam. [G. Kristan je to dejal z grozečim glasom. Kar videti je bilo, da bi rad še to zraven pripomnil: Ne priporočam, ker je tu sodnija in Jadranska banka vam bo tudi kredite odpovedala. — Pa se ni upal. Op. ur.] Kar se tiče tajne pogodbe, smo pač ljudje. Sama zavist je v nas in človek, ki si ni siguran svojega položaja, se mora na kak način zavarovati. Smo pač ljudje. Jaz nisem delal nikoli takih pogodb, ker jih nisem potreboval. Ampak ta pogodba vendar ni tajna, 29 ljudi je vedelo zanjo, za druge pa tako ni bilo potrebno o njej vedeti.

Tako je govoril Kristan in mi ne vemo, kaj bi dali za to, da bi te njegove besede vsak proletarec prečital in razumel! Tudi ne vemo, kako da ni g. Kristan pri tej svoji ideologiji že davno pobral šila in kopita ter jo mahnil v Ameriko, kjer bi mu bil morda prihranjen tisti plaz, ki ga vali vedno bolj spoznavajoči in zavedni proletarijat nanj. So drugi, dajte ta govor prečitati vsakemu oslu, ki vam bo še kdaj rekel, da je Tone Kristan vendar tudi mnogo dobrega napravil!

Sodr. Vinko Möderdorfer [delegat za Mežico]: Lanski zbor je dal nalog, naj se uredi razmerje med uslužbenci. To se ni izvršilo. To reže. Kristan pravi, da mora načelstvo dobiti veliko plačo, da ne pride v skušnjavo. Toda pri ostalih uslužbencih obstaja ista nevarnost, če jim malo plačujemo. Rakovčeva je za javnost v „Konsumentu“. To je dobro, toda mi zahtevamo javnost povsod in za vse stvari. V „Konsumentu“ hočemo imeti številke, ne pa politike. Tiste možnosti za načelstvo, da se bolje preskrbi nego drugi uslužbenci, so zakonite tatvine. Kristan pravi, da je kapital sredstvo za življenje zadruge. Mi pravimo, da sta poštenost in zaupanje v organizacijo večji gonilni sili in sredstvi za uspeh. Sem zato, da se deleži povečajo, toda

v progresivni odmeri. [Kristan se reži: Sem za to. Izvedite.] Revizijsko poročilo bi moralo tudi to ugotoviti, če so sploh kje na svetu zadruge, v katerih bi imela ena sama oseba odločilno moč. Mi moramo natančno vedeti, pri kakšni produkciji je zadruga soudeležena. Mi smo doslej slišali da pri Delti, pekarni itd. Toda tukaj povsod je v manjšini. Ali pomeni že soudeležnost lastno produkcijo? Jaz mislim, da je to nesposobno gospodarstvo, ki cepi in slabi naše moči. Za tisti denar, ki se nalaga v tujo produkcijo na tisoč krajih, bi že lahko davno imeli svojo produkcijo. Glede hranilnih vlog je dovolj, če omenim to, da vzbujamo z ustanavljanjem drugih hranilnic [n. pr. Kristanova kmetijsko-delavska v Mariboru, na Prevaljah itd. Op. ur.] nezaupanje do lastne zadruge. Drazil in tudi Kristan sta pri obrambi nereda, previsokih plač in tajnih pogodb v načelstvu omenila podobne vzore v Italiji, v Avstriji, na Angleškem. Jaz samo to pravim, da se na druge večje grešnike ne smemo izgovarjati. [Odobranje.] Če omenja Kristan napeto razmerje med uslužbenci na Angleškem [ki se je pa na pravičen način že uredilo! Op. ur.], je to samo znamenje, da se tam tudi ne dajo molziti in je to torej prav slab razlog v rokah načelstva, pa prav nevaren v rokah našega uslužbenstva.

Lajovic: Na razne očitke moram odgovoriti, da sva s Patikom revizijsko poročilo poslala vsem članom načelstva in nadzorstva. V javnost ga jaz nisem dal. [Da je torej tudi g. Lajovic za poštenost in čistoto, je najbolje s temi besedami dokazal. Sam je s tem povedal, da se javnosti prav tako boji kakor kakšen Kristan ali Drazil. Op. ur.]

Svetek: Čudim se tistim, ki ne vidijo, da so plače v revizijskem poročilu specializirane. Kdor hoče govoriti o tem poročilu, smemo od njega zahtevati najmanj to, da ga je prečital. Obramba Drazilova glede provizij je navčna. Bodoče načelstvo mora najti sistem, da provizije ne bodo mogoče, ne pa da bi samo zidali na vero v nekoruptnost zadržnega nakupovalca. Nisem dobil odgovora na enotno gospodarsko smer. Ne gre samo za to, da letijo poslovodje od trgovine do trgovine radi cen in svoje cene po tem letanju uravnavajo, temveč v splošnem se ne vodi enotni sistem. Pravila so konservativna. Lahko izvolijo na listo tudi takega, ki noče biti izvoljen. Delegati se lahko volijo tudi izven občnih zborov in to ni prav. Zahtevamo politično nevtralnost, pa tako, da bodo vsi pritegnjeni, ne pa odbiti. Revizijskemu poročilu očitajo partizanstvo, namene, osebnost. To je smešno. Očitki morajo biti vendar naperjeni proti osebam, ki so kaj napačnega napravile, ne smejo mahati po zraku. [Odobranje.] — Ampak Svetek je iz naše stranke zato zbežal, ker naši očitki niso nikoli po zraku mahali! Kako se Svetek ščiplje! Op. ur.] Ne strinjamo se s Kristanovim mnenjem, da je v načelstvu premalo nastavljenčev. Red ni odvisen od kakšnega števila, temveč od morale. Tudi ne gre upoštevati težavni položaj in nagajenost k grehu pri nekaterih, pri drugih pa ne. Na pr. v zadevi s tajno pogodbo. Za vse bi bila taka pogodba pravična. Radi neupoštevanja drugih naših uslužbencev bi bilo treba še vse drugače nastopiti. Štrajk bi bil potreben v konsumu. Naši člani, ki naj producirajo, morajo nam tako prodajati kakor trgovcem. Zato jim bomo pa dali prednost, ne vem, zakaj bi nam morali biti trgovci bližji. Predlagal bom eno resolucijo za odobritev enotne gospodarske smeri, drugo pa proti preteklemu neizvrševanju te smeri.

Na tem mestu je opozoril prvi nadzornik Udovč na kršitev sklepa o samoenkratnem oglašanju govornikov k besedi in sicer za vsakega po 10 minut. Samo referenti bi smeli 30 minut govoriti. To opozorilo se vzame na znanje.

Sodr. Martin Jakopič: Lanski zbor je naložil načelstvu likvidacijo Nakupovalne zadruge. Zahtevamo pojasnila, zakaj se to ni izvršilo.

Drazil: Nemogoče je bilo. In likvidacija je še vedno nemogoča. Pri plačah uslužbencev se moramo ozirati tudi na konkurenco. [A pri plačah uslužbencev načelnikov ne? Op. ur.] Uslužbenci se ne držijo enotnega delavnega časa. Pri trgovcih delajo uslužbenci bolj redno in več. Naši člani bi morali delati iste ure kakor v trgovinskih podjetjih.

Vrhunc predlaga opoldanski odmor, kar se sprejme. [Dalje prih.]

Razno.

Banke propadajo, kakor so rastle. Solidna banka sploh ne propade, tista pa, ki je nastala na nesolidnih tleh povojnega verižništva in spekulacije, mora vsak trenutek paziti, da je ne odnese kak val konkurence.

Zadržna banka v Ljubljani, Aleksandrova c. 5, ne kupuje lastnih delnic. To je nekaj neverjetnega. Vsaka banka skrbi za svoj dober glas in to je pri majhnih bankah še posebno potrebno. Če pride delavec, ki slučajno potrebuje denarja, banka pa pravi, da delnic ne prevzame, dokazuje s tem, da njene delnice niti toliko niso vredne, kolikor je napisano na njih! Taka banka je še slabejša nego kakšna branjevka, kajti vsaka branjevka prizna svoje lastne papirje, še tista, ki ne zna čitati! Pozna jih po odtisu palca!

Delnice „Zadržne banke“ so na prodaj. Kdor se zanje interesira, naj pošlje ponudbo na upravo

„Napreja“. Istotam so na razpolago tudi delnice „Ljudske tiskarne“.

Tudi slepa kura najde včasih zrno. „Socialist“ je v zadnji številki prinesel tako zrno in ker je treba, da zvedo o njem tudi naši ljudje, ponatisujemo dopis iz Most v celoti. Odgovornost prepustamo seveda „Socialistu“, toda če je dejstvo resnično, moramo pomagati, da se take razmere odpravijo. Šele potem bo mogoče tudi v Mostah ustanoviti organizacijo.

Moste. Dne 6. aprila zjutraj se je smrtno ponesrečil v naši tovarni soodr. Anton Habjan. Postal je žrtev nesposobnega vodstva naše tovarne. Nasprotno pa trdi razglas vodstva naše tovarne, ki je bil izdan takoj po smrtni nesreči. Ta razglas se glasi:

Z ozirom na zadnji slučaj nezgode se je ugotovilo, ko se je po lastni neprevidnosti ponesrečil in izgubil mlado življenje delavec, edino vsled tega, ker se ni ravnal po predpisih službujočega mojstra. Z ozirom na to, da je prekoračil odkazani mu delokrog, se vse delavce kem. tov. opozarja, da se bo za v bodoče vsak delavec, ki se ne bo ravnal po ukazih in navodilih svojega mojstra, če ima prestopke kake posledice ali ne, kaznoval s takojšnjim odpustom.

Ing. Resman., uprav. Candolini.

Odgovor:

1. Ni resnica, da se je že imenovani ponesrečil po lastni neprevidnosti.

2. Ni res, da bi se ne ravnal po navodilih službujočega mojstra, ni res, da bi bil prekoračil mu odkazani delokrog.

3. Resnica pa je, da je moral napraviti delo, ki je bilo po njegovi dolžnosti običajno.

Torej resnica je, da je moral napraviti delo, katero je spadalo v njegov delokrog.

Javnost naj razsodi ali ne povzroča naš g. Candolini z njegovim razglasom nove nesreče v naši tovarni.

Zatorej vztrajamo pri zahtevi, da se slučaj ali nesreča potom tozadevne komisije preišče, zasliši zaupnik delavstva in delavstvo istega dela, ki je bilo za časa nesreče in je še zaposleno.

Zaposleni delavci.

Korenovo — „ŽE DAVNO“. V članku „Kako love denar in duše“ v „Napreju“ št. 5 z dne 17. januarja smo povedali, da je Korenovo tajništvo prejelo Din 22 — za „Ljudski glas“ pomotoma. Ko je zaupnik pozneje zopet zahteval vrnitev zneska, mu je Koren odgovoril dne 27. marca sledeče: Tvoj dopis z dne 24. 3. t. l. prejel in ti damo na znanje, do smo že davno denar, ki ni bil naš, ko se je po dopisih to izkazalo, nakazali znesek Din 22 — Bernotu v Krakó.

Prosimo te, da vzameš to na znanje, in če bi rabil še kakšnega pojasnila od nas, smo radovoljno na razpolago. Z soodr. pozdr. Koren, l. r. Znesek Din 22 — smo prejeli 1. aprila, torej gotovo ni bil poslan prej nego 27. marca, torej k večjemu istega dne, ko je napisal Koren, da „Že davno“. Morebiti je zato bilo sklenjeno 3 dni pozneje, da bo odslej treba zastopati — resnico [Fogl. poročilo o seji načelstva Korunovcev v „Napreju“ št. 33, ki izide 18. IV.]

Proste železniške karte za novinarje so zadeva, s katerimi vodijo radikalni ministri novinarje že dolgo za nos — razen tistih novinarjev seveda, ki so od vlade plačani. Ti se že kako preskrbijo, za ostale pa bi bilo itak najbolje, če bi ne bili o ničemer informirani. To se da na lahek način doseči tudi s tem, če se jim prosta vožnja ne da. Noben novinar si ne bo zmisllil, da bi na svoje stroške hodil okrog, ker železnice so danes dražje nego zafran. Te dni je imel ožji odbor centralne uprave UJN v Beogradu sejo in med drugim je bilo tudi povedano, da je prometni minister obljubil vsakemu večjemu uredništvu po dve karti brez imena. Kaj se to pravi? Korupcija na eni, nezmožnost na drugi strani. „Minister je obljubil“ — kart torej še ne bo tako kmalu; „vsakemu večjemu uredništvu“ — dobila jih bodo torej v vsakem slučaju le uredništva tistih listov, ki jih bo kako ministristvo smatralo za večja, to je svojim intencijam primerna. Imamo novinarsko organizacijo, ki bi v tem oziru lahko nekaj dosegla, če bi se le njeni člani zavedali svoje moči — saj se novinarstvo smatra za celo velesilo — in če bi znali iz svoje organizacije nekaj takega napraviti, da bi se zavzemala za koristi vseh svojih članov, ne samo tistih, ki so gg. ministrom všeč. Ampak ta organizacija je menda samo za parado, za večno sejanje brez potrebnega pritiska, ki bi ga lahko izvršila, večina njenih članov po pusti par oseb delati, namesto da bi se sama zavzela za svoje pravice. Takšen je položaj. In za danes naj zadoštuje tole, povedali pa bomo še kaj.

Pašićeva vlada je odstopila. In sedaj je mir. Vsaka izmed skupin, vladna in opozicijska, pričakuje mandata za sestavo nove vlade. Ko ga bo ena dobila, se bo pričelo kričanje na novo.

Reakcija na Bolgarskem si drugače ne zna podaljšati življenja kakor z vedno novimi nasilji. Te dni je razpustila vse komunistične politične, strokovne in mladinske organizacije. Sedaj zbira ju-stično ministristvo gradivo, da izvrši podobno pre-kleto rokodelstvo tudi nad zemljoradniškimi organi-zacijami. Konjunktura je v nekih državah z nizko kulturno stopnjo, kakor baš na Bolgarskem, v Ita-liji, na Ruskem, v Jugoslaviji še takšna, da si sme reakcija dovoljevati vsa mogoča grozodejstva. In vendar je že videti, da so to le zadnje kapljice re-

akcijskega vala, ki je poplaval ves svet pred dve-
ma letoma, ko je dosegel razcep v socialističnih
vrstah višek. Na drugi strani se že pojavljajo veli-
ka znamenja, da je že prišel čas končnega obraču-
na s sistemom, ki goji v človeški družbi zverinske
manire. V Avstraliji je zmagala te dni delavska stran-
ka tako absolutno, da ji je bilo mogoče v tej ogromni
deželi (tako veliki kakor Evropa) postaviti svojo vlado
in hoče uvesti socialistični družabni red. Je to prva
delavska stranka, ki je mirnim potom dosegla veči-
no nad buržoazijo. Na Danskem so bile državnozbor-
ske volitve, pri katerih so socialisti tako napredo-
vali, da je dosedanje desničarske nadvlade konec.
Na Finskem so tudi pridobili toliko mandatorov, da
bodo lahko onemogočili vsakršni povratek k nava-
dam, ki gospodujejo še vedno v že prej omenjenih
nazadnjaških deželah. Na Angleškem se delavska
vlada najbrže ne bo mogla več dolgo držati, ker
zbira njeno delo celotno angleško buržoazijo v ve-
dno ostrejšo opozicijo proti sebi. V tistem trenutku,
ko bo zaradi svoje manjšine vržena, pa ne bo priš-
la na krmilo kakšna buržoazna koalicija, temveč se
razpišejo nove volitve. In na te se delavska stranka
že od svojega prvega nastopa v vladi pripravlja.
Razna znamenja, ki smo jih v tem času vestno za-
pisovali, pa so nam kazala, da stranka neprenehoma
napreduje.

Mussolini — zvezda. Kratko pred volitvami
so imeli italijanski geografi v Milanu kongres. Med
drugimi važnimi sklepi so sklenili tudi tega, da se
neka nova zvezda drugega reda, ki so jo baš tiste
dni odkrili, imenuje z Mussolinijevim imenom. Ta
slučaj v zgodovini človeških zablod ni osamel. Že
prej nekoč so poskušali nemški profesorski šovinisti
imenovati kar neko celo sozvezdje z Bismarckovim
imenom. In se jim ni posrečilo. Pa je bil Bismarck
vsaj kot človek res velik človek, kar mu morajo
priznati tudi najhujši njegovi nasprotniki. Mislimo,
da ne bo dolgo trajalo, ko se bo tudi Mussolini-
jeva zvezda utrla z neba.

Plebiscit zaradi republikanske ali monarhisti-
čne oblike na Grškem se je izvršil to nedeljo. Re-
publikanci so odnesli 75% vseh glasov.

Hugon Stinnes, najmočnejši nemški kapita-
list, je umrl. Javno mnenje v kulturnih krogih Nem-
čije pravi, da pomeni njegova smrt rešitev za Nem-
čijo in svet.

Poljska se ni hotela priključiti francosko-ru-
mumski vojaški zvezi, ki jo je Rumunija te dni zato
sklenila, da bi imela zaveznike v pričakovanem spo-
padu z Rusijo zaradi Besarabije. Rumunska pa si
je dobila zavezništvo baje v Japonski.

Španskim ženskam meni dati tamošnja faš-
tavska vlada volilno pravico. V svojem načrtu jo
predlaga samo za neoženjene, ločene in vdovljene
ženske, za omožene ne, ker te so po španskih za-
konih pod možovo oblastjo. Kar nudijo madridski
fašisti španskemu žensktvu je sicer malo več nego
nič in vendar je tudi nekaj: dokaz, da se rekrutirajo
fašisti kakršnekoli narodnosti iz samih tepcev.
Morda so tudi takšni dokazi za razvoj človeštva
potrebni.

Iz stranke.

Brežice. V nedeljo 27. t. m. ob 9. dop. v go-
stilni g. Grobuška v Brežicah se bo vršila seja o-
krožnega odbora brežiškega okrožja. Vabijo se vsi
odborniki, da se zanesljivo udeležijo te važne seje.
Po seji okrožnega odbora se bo vršila seja okrož-
nega agrarnega odbora h kateri bodo povabili po-
verjenika agrarnega urada in Maribora. Poskrbite
torej, da se te seje zanesljivo udeležijo vsi odborni-
ki in tudi vsi člani organizacij. K tem sejam vabi-
mo tudi pokrajinskega tajnika SSJ. — Ivan Bara-
ga, preds. okrož. odbora.

Hrastnik II. Občni zbor krajevne org. SSJ v
Hrastniku II. je bil preložen na dne 27. aprila ob
16. v društvenih prostorih. 13. t. m. se ni mogel
vršiti zaradi važnejše strokovne zadeve. Odbor.

Šoštanj. Dne 9. 4. 1924 se je vršil občni zbor
krajevne org. SSJ v Šoštanju. V novi odbor so
bili izvoljeni sledeči: Rud. Jesenšek predsednik.
Josip Acman namestnik, Rudolf Ferder tajnik, Rud.
Ravljani namestnik, Ant. Arzenšek blagajnik, namest-
nik Vodušek Anton; nadzorstvo: Franc Stütž in
Franc Leskošek; odborniki: Miha Verdnik, Ivan
Savinšek in Franc Melanšek. Prva seja se bo vršila
dne 24. 4. ob pol 8 uri zvečer v tajništvo. Poziv-
ljamo tem potom vse člane, da poravnajo čimprej
zaostale prispevke, ker bomo zdaj zopet začeli z
rednim obračunavanjem.

Na občnem zboru kraj. org. KDZ v Tacnu
30. marca so bili izvoljeni sledeči sodrugi: Preds.
Jakob Jeras, tajnik Franc Gros, blag. Ivan Urh, od-
borniki: Matevž Mrjasec, Franc Volčič, Ivan Čarman,
kontrola: Leopold Kraljič, Ivan Snoj.

Lesce na Gorenjskem. Dne 29. marca smo
tudi pri nas ustanovili krajevno politično organizacijo
SSJ. V odbor so bili izvoljeni sledeči sodrugi:
Edo Pavlus za predsednika, Miloš Saksida za taj-
nika, Martin Brenca za blagajnika, Jakob Kajžar
in Alojz Triplat za odbornike, Avgust Petelin in
Alojz Kos v nadzorstvo.

S sodelovanjem vsega članstva bomo napre-
dovali in pomagali razredno zavednemu proletariatu
do cilja.

Jesenice. Dne 30. marca se je vršil redni let-
ni občni zbor tukajšnje kraj. org. SSJ. Občni zbor
je otvoril predsednik s. Žnidar ter podal predsedniš-
ko poročilo in grajal brezbržnost članov, ker so se

tako maloštevilno udeležili obč. zbora, ki je eno naj-
važnejših zborovanj krajevnih organizacij. Dasi je
res več članov, ki so se opravičili, ker jim ni mo-
goče priti, je vendar še precej onih, ki bi se obč.
zbora lahko udeležili. Apeliramo na člane da naj bodo
v bodoče agilnejši, da bodo potem tudi uspehi boljši.
[Taki nauki nič ne pomagajo! Boljše bi bilo objaviti
imena tistih „borcev“, ki nimajo časa; le javnost po-
maga! Op. ur.] Ker je tajnik službeno zadržan, pa
je sporočil, da pride pozneje in da bo podal tajniš-
ko poročilo, se preide takoj na poročilo blagajne in
kontrola. Iz poročila blagajnika je razvidno, da so
bili izdatki preteklega leta večji, kakor pa redni do-
hodki, ter se je primanjkljaj deloma pokrtil s prosto-
voljnimi doneski. Blagajnik apelira na zaupnike, naj
bodo v bodoče bolj točni z obračunavanjem prispev-
kov, da bo blagajniku mogoče s centralo pravočasno
obračunati. S. Thaler poroča, da je račune pregledal
ter našel v redu, nadalje nekoliko pojasni, kako je
prišlo do raznih cepitev v stranki po krivdi neka-
terih separatistov, ki jim red v stranki ni ugejal, ker
se boje da bi tako ne prišli dovolj do veljave kot
osebe [bogovi]. Zato so začeli s cepitvijo ter u-
stanavljanjem svojih grup računajoč na delavsko ne-
zavednost, da se jim bo tako posrečilo naš pokret
uničiti, ter tako zopet zavladati nad proletariatom.
Končno še pojasni sklep odbora v Marčičevi zade-
vi, kar občni zbor odobri. Na to so se vršile volit-
ve, potem se je pa sklenilo, da se bo z ozirom na
to, ker niso vsi odborniki navzoči, konstituiral od-
bor prihodnje nedelje dne 6. aprila in tudi glede
tajniškega poročila je bilo sklenjeno, da naj ga poda
tajnik na prvem članskem sestanku. Odbor se je
konstituiral sledeče: Preds. Anton Žnidar, nam. An-
ton Žagar, taj. Anton Thaler, nam. Jurij Jeram, blag.
Jožef Moreti, nam. M. Svetina, odborniki: Franc Ce-
lar, Ivan Jenko, nadz. Flor. Stanovnik, Jožef Pia-
tar, Martin Noč, zaupniki: Franc Merlak, Jožef Stra-
žisar, Ivan Beguš, Ivan Iskra, Jožef Beguš, Blaž
Kristan.

Spodnja Poljskava, Gorica pri Mariboru.
Pragersko. V nedeljo sta obiskala ss. Karlo Koc-
jancič in Ivan Baraga ml. iz Krškega te kraje. V
Sp. Poljskavi se je zbralo nekaj zaupnikov k med-
sebojnemu razgovoru. Tamošnja organizacija, nekoč
ena najlepših v pragerski okolici se bo zopet upo-
stavila in bo obračunala naši centrali. Zelo lep je
bil občni zbor goriške organizacije. Sodr. Kocjancič
je v 2 urnem govoru razložil politični položaj in
vzroke naših razkolov. Pojasnil je namen in delo
„Sloge“. Izvolil se je nov odbor, pristopili so novi
člani in dobili smo nove naročnike za „Naprej“. Sodr.
Baraga je pojasnil upravne organizacijske za-
deve. Zvečer se je vršil občni zbor kraj. pol. org.
na Pragerskem, ki stopa s tem v novo življenje.
Sklenjeno le bilo, da bo obračunavala v Krško in
se bo na vso moč potrudila, da doseže spet nek-
danje stanje kot ena najmočnejših organizacij poli-
tično organiziranega železničarstva. V kratkem se
bo vršil za vse nove organizacije okoli Pragerske-
ga velik shod na katerem se bodo obravnavali tam
zelo pereči agrarnoreformni problemi. Naprej, so-
drugi, mi zmagujemo!

»Socialistična stranka Jugoslavije« in »Kmetško delavska zveza« za Slovenijo.

PRISTOPNA IZJAVA.

Ime in priimek: _____

Naslov (tudi pošta): _____

Poklic (kaj in kje?): _____

Rojstno leto in kraj: _____

Rodbinski podatki: (samec ali oženjen?): _____

Koliko nepreskrbljenih otrok? _____

Mesečni dohodki v dinarjih: _____

Na katere časopise naročen: _____

Organiziran: { kulturno pri
gospodarsko pri
strokovno pri

Pristopam h krajevni politični organizaciji SSJ (KDZ) v _____
in izjavljam, da se bom vestno ravnal po strankinem pravilniku.

V _____, dne _____

Podpis zaupnika: _____

Lastnoročni podpis: _____

Tiskovni sklad.

Od 1. I. do 9. IV. 1924.	Din 1774.—
Z. B. neler. pot. 8. in 9. IV. [Celje - Maribor]	40.—
Z. B. neler. pot. (13. IV. Ormožnjica)	25.—
J. J. neler. pot. (29. III. in 11. IV. v Lescah)	12-50
Andrej Martinšek Velenje	3.—
Anton Hercog.	2.—
Matija Miklošič, Gorica pri Mariboru	6.—
Boštjan Tomanič	0-50
Alojz Kovačič	2.—
Josip Pastorek, Ljubljana	4.—
Zbirka na obč. v Šoštanju	80-75
Od 1. I. do 15. IV. 1924	skupaj Din 1949-75

Seja pokrajinskega odbora se bo vršila na
praznik 21. aprila na Zidanem mostu. Začetek ob 8.,
konec ob 19. Začasni dnevni red: 1. Konstituiranje,
2. poročilo o prvem četrtletju 1924, 3. Pravila, Skup-
nega doma, 4. Predlog volilnega reda za strankine
zaupnike, 5. Razno.

Organizacije — zamudniki pozor! Pregled or-
ganizacij za marec bo objavljen v „Napreju“ z dne
29. aprila.

KER NAM JE DOLGČAS.

Pravica 10. IV. 1924.

»Krščanski socializem stoji na stališču zasebne
lastnine. Zanimanje zasebne lastnine je možno samo v te-
oriji, v praksi se pa kot trajna razlastitev izkaže ta teorija
ohromela in neizvedljiva... V človeškem srcu klije kal ne-
nasitnega egoizma... Komunistem pa smatra človeka — po
naravi dobrega. Odtod vsi ponesrečeni poskusi komunizma
in socializma... Ta dva sistema nista upoštevala egoizma.«

Iz tega je razvidno, da stoji krščanski socia-
lizem na stališču zasebne lastnine, ker upošteva ego-
izem.

Iz tega je razvidno, da škof Jeglič, pater To-
minc in dr. Gosar zato še niso razdelili svojih bo-
gaslev med reveže, ker upoštevajo svoj egoizem.

Iz tega sledi, da naj „Pravica“ še večkrat na-
piše kaj podobnega, da bomo mogli delavstvu po-
služiti še s kakšnimi takšnimi ocirkami o krščansko-
socialnem socializmu, kakor so ti.

Dopisi.

STISKA JE STISKA.

Kadar privežeš popadljivcu nagobčnik, ti ni
več nevaren. To je dokazal tudi g. R. Čebular, ka-
terega smo z dvema njegovih tovarišev v takšen
začarani trikot spravili da jim ni bilo niti ob belem
dnevu najti izhoda iz njega. Namesto stvarnega od-
govora na naše logične izjave in na naša vpra-
šanja, so se obregnili ob nas, češ: na Bernotove
čvekarje ne odgovarjamo. Že to ni bilo moralno,
da ste nas izzvali in smo vam morali javno obrisati
oči ter vam do pičice dokazati vaše zlobne nakane
pri prilaščanju našega imetja. Toda to je še hujše,
da ste se pustili znova osmešiti. Namesto da bi
krivice poravnali, ste se spustili iz omenjenega tri-
kota v deročo reko v nadi, da vam bo vendar sreča
mila in jo preplavate. Ko pa so zahrupeli okrog
vas deroči valovi in se vam je bilo zjimi poskusiti,

Št. izkaznice _____

Sprejet na odborovi seji dne _____

Prostor za štampiljico in podpis: _____

takrat so se vam že pokazale na licu težke srage — že vas je navdal obup. Nenadoma pa ste vsi srečni in veseli vzkliknili: Rešitev je tu! Po valovih se je prizibala cev bilkega pepela — in vi, slabi plavači, ste v strahu pred smrtjo videli v tej cevi ogromen tram in se ga hlastno oprijeli. „Joj nam,“ ste nato vsi obenem zakričali, „to je prevara!“ — in res je bila prevara tista ponovna vaša zahteva, naj vam sporočimo, za katere člane zahtevamo povrnitev prispevkov. Ker to smo vam že dokazali, da ne drži. Če bi bil slučaj takšen, da bi se nahajala blagajniška knjiga v naši in ne v vaši posesti, takrat bi bile vaše zahteve na mestu in upravičene. Tako pa se je nas polotila bojazen, da vas ne bi vsa socialistična in druga javnost obsodila, da ste se proletarske morale učili na višjih univerzah pri samem slavnem profesorju g. Čarugi.

Za dober tek pa naj vam služi naslednja kitica:

Zakaj se ti, fantič, v nevarnost podajaš
čez Sav'co v vas hodiš, pa plavat ne znaš!

Odbor kraj. pol. org. SSJ in KDZ v Štorah.

Še enkrat odgovor g. Ureku, bivšemu narodnemu poslancu SKS iz Globokega pri Brežicah. Sodrugi urednik, prosim te, objavi v tem prepletu „Napreju“ sledeče, da bodo čitali vsi tisti, ki imajo kosmate želodce:

V 15. številki „Kmetijskega lista“ ste zopet posvetili cele kolone mojemu odgovoru na vaše poslano, obenem tudi članku o seji okrajnega sosveta brežiškega. To vaše poslano v „Kmetijskem listu“ je polno zavijanj. Vi mi podtikate, da se nisem hotel dotakniti niti z besedico tistega, kar je naše politično glasilo pisalo. Odgovoril sem vam natančno, da nisem jaz nikdar podpisal nobenega dopisa iz Globokega, ker obstoji tam organizacija in kar ta piše me ne briga. Nadalje trdite, da sem smuknil pod figovo pero in nimam o tem pojma, da pošten in iskren mož nosi soodgovornost za svojo stranko. G. Urek, tukaj ne potrebujem prav nobenega pouka z vaše strani. Po vašem bi moral jaz prepričati vsak dopis, ki bi o kom pisal, kar bi temu komu ne bilo všeč — ali ste pa vi kdaj kaj takšne-

ga storili v SKS? Ali vas more pameten človek delati odgovornega za vse, kar bi vaša stranka in njeno glasilo storilo brez vaše vednosti? Če bi to tako bilo, bi morali za marsikaj odgovarjati, n. pr. za to, zakaj je šla SKS v razsulo. Tega pa pameten človek vendar ne more od posameznika zahtevati, kvečjemu če natančno ve, da ima baš ta posameznik to in to krivdo, pri kateri je tudi njegova stranka prizadeta. V svojem poslanem pravite, da sem morda tudi jaz podpisoval članke, ki so pisali o vas — kaj pa je to? Morda da morda ne — to je pri meni zavijanje in demagogija, ker sem vam vendar že v prvem odgovoru jasno povedal, da jih jaz nisem podpisoval. Da me pomilujete kakor tudi vse tiste analfabete itd. za brihtnosti iz Globokega, ne nosim jaz odgovornosti, temveč tiste brihtnosti. Ampak na teh brihtnostih, katere vi tako podcenjujete, je vendarle moralo nekaj biti, ker so vas tako v živo zadele. Da je „Naprejev“ želodec kosmat, tukaj si pa kar roke podajmo. Tudi kdor mora v vašem „Kmet. l.“ prebavljati takšna zavijanja, kakor jih delate vi, mora imeti kosmat želodec. Seveda bi vi najrajši uničili vse „Naprejeve“ želodce z „Naprejem“ vred, toda to se vam ne bo posrečilo, čeravno mislite, da ste veliki jugoslovanski Bismarck. Pa ker je Bismarck socialiste kar žive hrustal in jih je bilo vseeno zmerom več, delate tudi vi dobro reklamo za ta prekleti „Naprej“. Kar se tiče mojega političnega delovanja, mora vsak poštenjak priznati, da sem se po svojem prepričanju pošteno boril za proletarijat. Če nisem mogel lačnih nasititi, kar mi očitajte, so krivi tisti, ki so proti lačnim delali. Med tiste spadate tudi vi. Trkate se sicer na svoje junaške prsi, koliko ste že naredili bednim dobrega, pa tega jaz ne vem, ker nisem še nikjer videl tistih dobrih dejanj. Dolžnost pa je tistih bednih, da se oglasijo in povedo, kaj ste dobrega zanje naredili. Kaj ste vi delali v parlamentu, to me ne briga, to so že zdavnaj povedali vaši prijatelji sami. Rečem vam pa, da sem klerikalno pisavo, posebno ono „Slovenskega gospodarja“ obojal, ko so pisali o vašem delovanju v parlamentu, in sem vam popolnoma verjel, ko ste rekli na shodu v brežiškem Na-

rodnem domu, da ne morete za tiste zlobnosti tožiti urednika „Slov. gosp.“ samo zato, ker je imun. Ali sedaj imate, g. Urek, priliko, da zavijete vrat „Naprejevemu“ „dopisunu“, ker ta ni imun. Tukaj stojite pred dejstvom ali — ali, na vse drugo vaše zavijanje ne velja odgovarjati. Na ustroj občin, verjemite g. Urek, da se nanj ravno toliko razumem, kakor vi. Kar se pa tiče poslanca, češ, da sem to hotel biti, mimogrede samo toliko: nikoli se nisem boril za mandat, ampak sem se uklonil le volji večine kot strankin pristaš. Kaj pa nadaljevanje odprtega pisma? Verjemite mi, g. Urek, da sem bil kar presenečen, ko sem čital suhe številke, pa ne mislite, da sem ga jaz podpisal, zakaj v tem slučaju bi ne bil presenečen, ko sem čital tiste obdolžitve. Slišal sem tudi, da se močno jezite, kadar vas ta prekleti „Naprej“ okrtjači. Jaz se pa nič ne jezim, če se malo pokrtajimo v javnosti, to je hec — hec je seveda le dokler ne spregovorijo številke, kadar te govorijo, pa ni več hec. Morda so tudi številke tako prekleto neumne, kakor je vse neumno okoli „Napreja“? Še nekaj o rojenicah. Kolikor so meni premalo položile zmožnosti v zibelko so jo pa vam toliko preveč, ali tista zmožnost, ki so jo vam toliko več dale nego meni, se imenuje po domače teror. In tukaj, g. Urek, bi lahko vse polno pisali o tem, pa za danes naj zadostuje. Ob priliki na svidenje. — Ivan Baraga, Brežice.

UČINKI.

„Slovenski narod“ je objavil 15. aprila sledeči izvorni telegram:

„Nj. Vel. kralj Aleksander je včeraj ogledal v beogradski okolici posledice povodnj ter je ves dopoldan hodil po spodnjem delu Beograda. Danes ste začeli Sava in Donava padati...“

To je norčevanje iz človeka, ne pa spoštovanje do kralja. Če drž. pravdnik ne zna braniti kralja, bomo mi republikanci branili človeka! Časi so minuli, ko so razni Mojzesi panali valove!

Lepota? Svežost mladosti? Priljubljena vnaniščina? Vse to si lahko prihranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, telesa, vaših las in zob! Radi izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza lilično milo lepote (4 kosi s pakovanjem in poštino 40 dinarjev) in 10% nadoplatka in drugi Elza-preparati kakor Elza-cvet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd.; adresa: Lekarnar Evgen V. Feller Stubica Donja, Elzatrg št. 252 Hrvatsko.

Inserat

pomeni, da išče tvrdka med čitatelji odjemalcev, pravzaprav dobička. Banke pri naših čitateljih ne iščejo ničesar več. To je

znamenje razredne zavesti pri bankah in pri proletariatu.

Kaj pa druge tvrdke, tiste, ki bi jih sploh ne bilo, če bi jim ne nosil denarja proletarijat? Tudi tu bo moralo priti do delitve duhov, mi smo odločni nasprotniki takih „enotnih front“. Kdor inserira samo v „Orjuni“, naj mu nosijo svoj denar orjunci!

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

Tiskarna bratov Rumpret v Krškem.

30:0

Prvovrstnega čevljar-skega pomočnika

iščemo. Dobra šolska izobrazba ali s samouštvom pridobljeno splošno znanje je prvi pogoj. Prosilec mora biti vojaščine prost. Prošnje z natančno navedbo vseh podatkov in plačilnih zahtev je nasloviti pod „Trajno“ na upravo lista.

Priljubljenost, ki jo uživa „Žika“ bolj in bolj, je najboljši priporočilo za ta res izvrstni kavin nadomestek. Kakor je bila svojčas Vydrovka dobra znanca v vsaki hiši, pravtako spoznavajo naše gospodinjice danes, da je mogoče z „Žiko“ pripraviti tudi brez prave kave okusno kavo, ki je poleg vsega še zelo redilna in popolnoma neškodljiva. Dobiva se povsod. Kjer je ni, se obrnite na naslov: Pražarna Žika v Ljubljani, Rožna dolina.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6

registrirana zadruga z omejeno zavezo.

TISKOVINE

ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA ZA VESELICE

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR I.T.D.

Stereotipija

Litografija

Razpredelnica strankinega davka SSJ.

[Veljavna od 1. januarja 1923.]

Stopnja	Mesečni dohodki v dinarjih	Če imaš nepreskrbljenih otrok						
		—	1	2	3	4	5	6*)
		znaša mesečni davek v dinarjih:						
		a	b	c	d	e	f	
1	pod 800	2	2	2	2	2	2	2
2	nad 800	3	2	2	2	2	2	2
3	900	4	2	2	2	2	2	2
4	1000	5	3	2	2	2	2	2
5	1100	6	4	2	2	2	2	2
6	1200	8	5	3	2	2	2	2
7	1300	10	6	4	2	2	2	2
8	1400	12	8	5	3	2	2	2
9	1500	15	10	6	4	2	2	2
10	1600	20	12	8	5	3	2	2
11	1800	25	15	10	6	4	2	2
12	2000	30	20	12	8	5	3	2
13	2200	40	25	15	10	6	4	2
14	2400	50	30	20	12	8	5	3
15	2600	75	40	25	15	10	6	4
16	2800	100	50	30	20	12	8	5

*) Za vsakega nadaljnjega nepreskrbljenega otroka se zniža davek za 2 stopnji.

Pri dohodkih nad 3000 Din. se plačuje davek po 16. stopnji, poleg tega pa še 10% od vsote, za katero so dohodki večji nego 3000 Din.